

Jeremy Miles AS/MS

**Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
Minister for Education and Welsh Language**

**Llywodraeth Cymru
Welsh Government**

Jayne Bryant AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

13 Medi 2023

Annwyl Jayne

Diolch am eich llythyr, dyddiedig 12 Gorffennaf, ynghylch y canllawiau statudol am addysg ddewisol yn y cartref, a'r ohebiaeth rydych wedi'i chael gan addysgwyr cartref.

I lawer o deuluoedd, byddai'r penderfyniad i addysgu yn y cartref wedi bod yn ddewis cadarnhaol. Fodd bynnag, rydym yn gwybod na fyddai hyn wedi bod yn wir i bawb efallai. Dyma un o'r rhesymau pam mae'r canllawiau statudol newydd, a gyhoeddwyd ym mis Mai, mor bwysig i sicrhau bod pob dysgwr yn cael addysg addas ac effeithlon.

Wrth ddatblygu'r cynigion ar gyfer addysg ddewisol yn y cartref, defnyddiodd Llywodraeth Cymru ystod eang o ddulliau i ymgysylltu ac ymgynghori'n llawn â rhanddeiliaid allweddol, gan gynnwys teuluoedd sy'n addysgu yn y cartref. Roedd hyn yn cynnwys ymgynghoriadau cyhoeddus ar-lein a digwyddiadau ymgynghori rhanbarthol wyneb yn wyneb. Rhoddwyd ystyriaeth lawn i bob ymateb ynghylch y canllawiau statudol, gan gynnwys yr ymatebion a oedd yn cyfeirio at ddeddfwriaeth hawliau dynol a diogelu data. Mae rhagor o wybodaeth am yr ymgynghoriad ar gael ar [wefan](#) Llywodraeth Cymru.

Defnyddiwyd adborth y cyfarfodydd ymgynghori, a'r digwyddiadau a gynhaliwyd gydag addysgwyr cartref a grwpiau sy'n cynrychioli addysgwyr cartref, i lywio sawl diwygiad pellach i'r canllawiau statudol a llawlyfr addysgwyr cartref.

Mae fy swyddogion wedi mynd ati i ymgysylltu â grwpiau, ac fe wnes i gwrdd ag Education Otherwise. Yn fwy diweddar, yn dilyn trafodaethau pellach gydag un o'r grwpiau sy'n cynrychioli addysg ddewisol yn y cartref, rwyf wedi cytuno ar fân-

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Jeremy.Miles@llyw.cymru
Correspondence.Jeremy.Miles@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

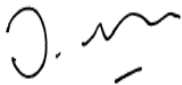
ddiwygiadau i'n canllawiau ers eu cyhoeddi. Rwyf hefyd wedi ymrwymo eisoes i werthuso'r canllawiau, i wneud yn siŵr bod modd asesu eu heffaith, a sut mae awdurdodau lleol yn eu defnyddio. Caiff y gwerthusiad ei gynnal yn annibynnol, gan gychwyn ym mis Mai 2024.

I sicrhau bod teuluoedd sy'n addysgu yn y cartref yn ymwybodol o'r rheswm pam mae'r newidiadau i'r canllawiau yn bwysig, ac i gynnig eglurder ar y materion y cyfeirir atynt mewn gohebiaeth, cynhaliodd Comisiynydd Plant Cymru sesiynau ymgysylltu pellach rhwng swyddogion Llywodraeth Cymru ac addysgwyr cartref ar 26 a 28 Mehefin. Roedd y sesiynau yn gyfle i addysgwyr cartref drafod eu pryderon gyda Llywodraeth Cymru, ac i swyddogion gynnig sicrwydd ynghylch gwahanol elfennau o'r canllawiau a'r llawlyfr. Roedd adborth fy swyddogion yn dynodi bod y sesiynau yn adeiladol ac yn gyfle i bawb gael dweud eu dweud mewn lleoliad cefnogol a niwtral.

Yn dilyn y sesiynau, tynnodd y Comisiynydd Plant ynghyd bob ymholiad a godwyd yn ystod y sesiynau. Grwpwyd yr ymholiadau hyn yn themâu, ac mae fy swyddogion wedi drafftio papur yn nodi manylion yr ymatebion, a gaiff ei rannu ag addysgwyr cartref gan y Comisiynydd Plant. Mae'r papur, sydd ynghlwm yn Atodiad 1, yn cynnwys ymatebion i'r pryderon a godwyd yn yr ohebiaeth a ddaeth i law'r Pwyllgor. Fodd bynnag, efallai y byddwch am nodi bod llawer o'r sylwadau a gyflwynwyd wedi'u hanfon at Lywodraeth Cymru hefyd, ac felly bod y gohebwyd wedi cael ymatebion gan fy swyddogion.

Mae hawliau plant yn ganolog i'r cynigion ar gyfer addysg ddewisol yn y cartref, ac rwyf wedi ymrwymo i wneud yn siŵr bod pob plentyn yn cael addysg sy'n eu galluogi i sicrhau'r canlyniad gorau posibl i'w dyfodol. Nawr bod y canllawiau wedi cael eu cyhoeddi, bydd fy swyddogion yn gweithio gydag awdurdodau lleol i sefydlu'r canllawiau a pharhau â'r ddeialog gyda chymuned addysgwyr cartref, i ofalu bod safbwyntiau teuluoedd, gan gynnwys plant sy'n cael eu haddysgu gartref, yn cael eu clywed.

Yn gywir,

Jeremy Miles AS/MS
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
Minister for Education and Welsh Language

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Jeremy.Miles@llyw.cymru
Correspondence.Jeremy.Miles@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Fforymau Addysg Ddewisol yn y Cartref Comisiynydd Plant Cymru 26 a 28 Mehefin 2023

Cefndir

Hwylusodd Comisiynydd Plant Cymru ddwy sesiwn rhwng Llywodraeth Cymru a theuluoedd Addysg Ddewisol yn y Cartref, i ateb unrhyw ymholiadau a all fod gan deuluoedd mewn perthynas â'r canllawiau statudol newydd a'r llawlyfr i rieni ar Addysg Ddewisol yn y Cartref, a gyhoeddwyd 12 Mai a 9 Mehefin, yn y drefn honno.

Anfonwyd gwahoddiad gan Lywodraeth Cymru ar ran Comisiynydd Plant Cymru i awdurdodau lleol ei rannu â'u rhwydweithiau Addysg Ddewisol yn y Cartref a'r rhanddeiliaid hynny a oedd eisoes wedi mynegi diddordeb yn y maes hwn. Fel rhan o'r gwahoddiad hwnnw, gofynnwyd i deuluoedd e-bostio Comisiynydd Plant Cymru i gofrestru eu diddordeb ac yna rhoddwyd cyfarwyddiadau iddynt ar sut i ymuno. Er bod 50 o lefydd wedi'u dyrannu ar gyfer pob digwyddiad yn wreiddiol, dangosodd mwy na hyn ddiddordeb a dyrannwyd rhai lleoedd ychwanegol cyn y dyddiad cau bythefnos cyn y digwyddiad.

Oherwydd cyfyngiadau amser, ni lwyddwyd i ateb cwestiynau a ofynnwyd gan y rhai a oedd yn bresennol yn ystod y sesiynau ac felly rhoddwyd atebion i'r ymholiadau yn y 'bar sgwrsio', ac mae ymholiadau dilynol a anfonwyd dros e-bost i Lywodraeth Cymru yn dilyn y sesiynau wedi'u nodi isod.

Lle'r oedd y cwestiynau'n cynnwys datganiadau yn seiliedig ar brofiadau neu farn bersonol, nid yw Llywodraeth Cymru wedi rhoi sylwadau, heblaw i ateb y cwestiwn ac i gywiro camddechongliadau o'r gyfraith neu bolisiâu.

Cyffredinol

1.	A allech grynhoi'r hyn sy'n newydd o ran yr hyn rydym newydd ei weld?	<p>Diben y canllawiau yw cynorthwyo awdurdodau lleol i gyflawni eu dyletswyddau presennol mewn perthynas â phlant a addysgir gartref a'u helpu i ddarparu cymorth i deuluoedd sy'n addysgu yn y cartref. Ymysg y newidiadau penodol mae:</p> <ul style="list-style-type: none"> • disgrifiad manylach o beth yw 'addysg addas ac effeithlon' yn cynnwys nodweddion awgrymedig fel y gall ALLau wneud penderfyniad haws ynghylch a yw plentyn yn derbyn addysg addas • adran fanwl ar gyfer ALLau ar asesu addasrwydd addysg • pwyslais ar weld y plentyn • eglurder ar y dyletswyddau o dan y Ddeddf a'r Cod ADY newydd. • mwy o fanylion ar gymorth i blant a addysgir gartref o gymharu â'r fersiwn flaenorol • adran benodol ar fynediad i arholiadau • manylion ar Orchmynion Mynychu'r Ysgol • adran fwy cynhwysfawr ar ddiogelu • cyfraith achosion ddiweddar Goodred v Cyngor Dinas Portsmouth
----	---	--

Thema 2: Cyfarfodydd ag awdurdod lleol a chydberthnasau â nhw

2.	Beth sy'n digwydd os bydd rhieni yn gwrthod cyfarfod â'u plentyn neu nhw eu hunain?	Mae Adran 4.21 o ganllawiau statudol Addysg Ddewisol yn y Cartref yn cydnabod y gall rhiant neu blentyn o allu Gillick wrthod cyfarfod â'r awdurdod lleol.
3.	Nid yw'r canllawiau'n nodi hynny'n glir. Mae naill ai'n orfodol neu ddim ac ni ddylai fod unrhyw effeithiau negyddol os bydd rhieni a phlant a addysgir gartref yn penderfynu na fyddai cyfarfod wyneb yn wynebu o fudd i'r plentyn.	Er bod rhieni'n rhydd i wrthod cyfarfod â'r awdurdod lleol, mae'n amheus a all awdurdod lleol asesu addasrwydd addysg yn rhesymol heb weld y plentyn a chyfathrebu ag ef. Mater i'r awdurdod lleol unigol yw'r penderfyniad hwn.

4.	<p>A ellir egluro hyn yn y canllawiau – mae'r gair 'dylai' weld yn y canllawiau yn awgrymu bod cyfarfod yn ofynnol fel arfer? Byddai hyn yn diystyru dymuniadau plentyn nad yw am gwrdd â dieithryn.</p>	<p>Mae Adran 4.21 o'r canllawiau Addysg Ddewisol yn y Cartref yn cydnabod “Fodd bynnag, nid oes rheidrwydd ar rieni a phlant o allu Gillick â'r awdurdod lleol ac maent yn rhydd i wrthod cyfarfod os byddant yn dymuno”.</p> <p>Hefyd, mae adran 4.22 o'r canllawiau yn nodi “Gall fod achlysuron lle nad yw er budd gorau'r plentyn i'r awdurdod lleol gyfarfod ag ef”.</p> <p>Mae Adran 4.27 o'r canllawiau Addysg Ddewisol yn y Cartref yn amlinellu efallai nad cyfarfod yw'r unig ddull i'r awdurdod lleol gael sicrwydd bod yr addysg yn addas. Gallai awdurdod lleol, os byddai o'r farn bod hynny'n briodol, anfon holiadur rhag-gyfarfod i'w gwblhau ar y cyd gan deuluoedd sy'n addysgu yn y cartref a'u plant. Bydd hyn yn rhan o ddull mwy cyfannol i asesu addasrwydd yr addysg. Gall yr awdurdod lleol ddefnyddio'r ymateb i'r holiadur i lywio ei drafodaeth â rhieni sy'n addysgu yn y cartref a'u plant.</p> <p>Mae Adran 2.26 o'r llawlyfr Addysg Ddewisol yn y Cartref hefyd yn nodi y gall fod ffyrdd eraill y gallai rhiant ddangos bod y plentyn yn cael addysg addas ac effeithlon ac mae'n rhoi enghreifftiau i rieni.</p>
5.	<p>Sut y gwneir y penderfyniad ynghylch a yw'n briodol gweld y plentyn ai peidio? Yn enwedig mewn perthynas â phethau fel anableddau cudd, niwro amrywiaeth ac iechyd meddwl er enghraifft. Pwy yn yr ALI sy'n gymwys i wneud y penderfyniad hwn, tybed?</p>	<p>Swyddogion unigol yn yr awdurdod lleol fydd yn gyfrifol am hyn.</p> <p>Mae Adran 4.22 o'r canllawiau statudol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref yn amlinellu y gall fod adegau lle na fydd er budd gorau'r plentyn i'r awdurdod lleol gyfarfod ag ef, neu mewn rhai amgylchiadau, gall yr awdurdod lleol ddod i'r casgliad heb weld y plentyn na chyfathrebu ag ef ei fod yn cael addysg addas. Lle caiff casgliad o'r fath ei gyrraedd, dylid pennu dyddiad priodol i'r penderfyniad gael ei adolygu, gan ystyried amgylchiadau unigol y plentyn.</p> <p>Lle mae ADY wedi'i nodi ar gyfer dysgwyr a allai gynnwys diagnosis</p>

		<p>niwrolegol, iechyd meddwl, byddai'n arfer dda i'r swyddogion Addysg Ddewisol yn y Cartref drafod â chydweithwyr sy'n gweithio gyda thimau statudol ac ochr yn ochr â nhw i bennu ffyrdd amgen o ddarparu tystiolaeth</p> <p>Lle nad oes angen wedi'i nodi ar gyfer dysgwyr a bod y rhieni'n teimlo nad yw'n briodol i'r plentyn gael ei weld, bydd angen i'r swyddogion Addysg Ddewisol yn y Cartref geisio safbwyntiau timau statudol sydd â phrofiad o ddelio â dysgwyr sydd ag anghenion ychwanegol, o ran a yw cyfarfod er budd gorau'r plentyn.</p>
6.	<p>Mae'r gyfraith yn nodi mai'r rhiant sy'n gyfrifol am addysg y plentyn, nid yr awdurdod lleol. Mae'r gyfraith yn caniatáu addysg yn y cartref. Gan nad yw'r cyfreithiau hyn wedi cael eu newid, ar ba sail y mae'r awdurdod lleol yn mynnu cael cyfarfodydd i asesu addasrwydd yr addysg rwy'n ei darparu i'm plentyn?</p>	<p>Mae gan rieni gyfrifoldeb i sicrhau bod eu plant yn cael addysg addas ac effeithlon naill ai yn yr ysgol neu fel arall. Fodd bynnag, yr awdurdod lleol sydd â'r cyfrifoldeb cyfreithiol i benderfynu ar addasrwydd yr addysg. Rhaid iddynt wneud y canlynol:</p> <p>a) gwneud trefniadau i nodi plant nad ydynt yn cael addysg addas, a b) cymryd camau os bydd yn ymddangos nad yw'r plentyn yn cael addysg addas. Nodir hyn o dan adran 436A o Ddeddf Addysg 1996.</p> <p>Mae Adran 437 o'r Ddeddf Addysg yn nodi, os bydd yn ymddangos nad yw plentyn o oedran ysgol gorfodol yn eu hardal yn cael addysg addas, naill ai drwy fynd i'r ysgol neu fel arall, y bydd awdurdodau lleol yn rhoi rhybudd sy'n ei gwneud hi'n ofynnol i riant roi sicrwydd bod y plentyn yn cael addysg o'r fath.</p> <p>Mae dyletswydd awdurdod o dan adran 436A o Ddeddf Addysg 1996 (ac o dan adran 437) yn sail ddigonol dros wneud ymholiadau anffurfiol â'r rhiant/gofalwr i benderfynu pa fath o addysg y mae'r plentyn yn ei gael a ph'un a yw'r awdurdod lleol yn credu bod hyn yn addas ac yn effeithlon.</p>
7.	<p>A ydych yn deall pam y mae gan y gymuned gymaint o gwestiynau a phryderon ynghylch cynnwys y canllawiau? Yn y bôn, mae'n gofyn i un person,</p>	<p>Nid yw'r canllawiau statudol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref yn newid dyletswyddau presennol awdurdod lleol. Mae'r canllawiau'n ei gefnogi i gyflawni ei swyddogaethau ac maent yn egluro'r rhain o fewn cyd-destun</p>

	<p>cynrychiolydd unigol o'r awdurdod lleol, lunio barn ynghylch pa mor dda y mae rhiant yn magu ei blentyn heb UNRHYW dystiolaeth bod angen gwneud hynny. Wyddoch chi faint o straen sydd ar deuluoedd a pha mor anodd ydyw cael un person, un dieithryn nad ydym yn gwybod braidd ddim amdano, yn penderfynu pa mor dda y mae rhiant yn magu ei blentyn ei hun oherwydd dewis y mae'r teulu wedi bod am ei wneud neu wedi bod angen ei wneud i wrthod yr opsiwn o ddarpariaeth addysgol y wladwriaeth.</p>	<p>Addysg Ddewisol yn y Cartref.</p> <p>Rôl a dyletswydd statudol yr awdurdod lleol yw penderfynu pa addysg a gaiff ei darparu a ph'un a yw'n addas ac yn effeithlon. Nid oes asesiad na barn ynghylch sut y caiff y plentyn ei fagu na dewisiadau bywyd rhiant. Mae gan riant yr hawl i ddewis addysgu ei blentyn gartref, fodd bynnag, nid yw addysg yn y cartref yn hawl awtomatig i rieni; mae'n dibynnu ar ddarpariaeth addysg addas ac effeithlon.</p> <p>Mae Adran 7 o Ddeddf Addysg 1996 yn nodi'r ddyletswydd a roddir ar rieni i sicrhau addysg amser llawn sy'n addas ac yn effeithlon i blant o oedran ysgol gorfodol, naill ai drwy anfon y plentyn i'r ysgol neu drwy ddulliau eraill – un o'r dulliau hyn yw bod plentyn yn penderfynu addysgu yn y cartref. Wedi'i gydbwyso yn erbyn y penderfyniad hwn y mae'r disgwyliad y gall awdurdodau lleol asesu addasrwydd yr addysg a ddarperir gan rieni. Er mwyn i awdurdod lleol gyflawni'r swyddogaeth honno, nid yw'n afresymol i awdurdodau lleol ofyn i rieni am eu dull gweithredu a'r addysg a ddarperir ganddynt.</p> <p>Os ystyrir nad yw'r addysg a ddarperir yn addas nac yn effeithlon, bydd yn rhaid i awdurdodau lleol gael eu prosesau eu hunain ar waith i uwchgyfeirio achosion lle gall fod angen cymryd camau mwy ffurfiol.</p>
8.	<p>Mae fy awdurdod lleol eisoes wedi fy mygwth â Gorchymyn Mynychu'r Ysgol am wrthod ysgrifennu adroddiad er i mi roi adroddiad iddo y flwyddyn flaenorol. Ac er i mi lwyddo i addysgu fy mhlant hŷn, sydd bellach yn y brifysgol, o gartref am 25 mlynedd. Nid oedd yn credu nad oeddwn yn darparu addysg addas. Defnyddio hynny fel bygythiad oeddent. Sut y caiff y math hwn o ymddygiad ei osgoi.</p> <p>Codwyd cwestiwn tebyg mewn gohebiaeth ar wahân:</p>	<p>Caiff hyn ei egluro o dan Gwestiwn 5. Rhaid i awdurdodau lleol gael sicrwydd bod addysg addas yn cael ei darparu. Mae dyletswydd awdurdod lleol o dan Ddeddf Addysg 1996 (adran 437) yn sail ddigonol dros wneud ymholiadau anffurfiol â'r rhiant/gofalwr i benderfynu pa fath o addysg y mae'r plentyn yn ei gael a ph'un a yw'r awdurdod lleol yn credu bod hyn yn addas ac yn effeithlon. Mae'r canllawiau'n egluro y dylai'r awdurdod lleol geisio cael y wybodaeth angenrheidiol ac ymgysylltu â'r teulu cyn rhoi Gorchymyn Mynychu'r Ysgol. Os bydd y rhiant/gofalwr yn gwrthod rhoi unrhyw wybodaeth ac na all yr awdurdod lleol asesu'r addysg a ddarperir, gall orfod rhoi Gorchymyn Mynychu'r Ysgol.</p>

	<p>Beth sy'n digwydd pan fydd rhieni'n gwrthod rhoi "samplau" o "waith" am nad ydyn nhw neu eu plentyn yn rhoi cydsyniad am resymau cyfreithiol, moesegol, athronyddol neu addysgol?</p>	<p>Mae Adran 5.3 o'r canllawiau statudol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref yn nodi "Yn niffyg gwybodaeth sy'n awgrymu bod plentyn yn cael addysg addas, ac os yw'r rhieni'n gwrthod ateb am reswm nad yw'n gysylltiedig â'r addysg, yr unig gasgliad y mae'n rhesymol i'r awdurdod lleol ddod iddo yw ei bod yn ymddangos nad yw'r addysg yn y cartref yn addas".</p> <p>Mae'r canllawiau'n cydnabod bod y dull gweithredu y mae rhieni sy'n addysgu o gartref yn ei gymryd yn debygol o fod yn seiliedig ar eu hathroniaeth neu eu safbwyntiau, a gall absenoldeb asesiad ffurfiol fod yn un o nodweddion y ddarpariaeth addysg. Caiff hyn ei ystyried yn llawn gan yr awdurdodau lleol ond rhaid iddynt allu ymgymryd â'u dyletswyddau statudol o hyd. Mae'r canllawiau statudol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref yn nodi 4.33: 'Mae cynsail cyfreithiol wedi pennu y gall awdurdodau lleol wneud ymholiadau anffurfiol i rieni er mwyn cael manylion y ddarpariaeth addysgol a wneir ar gyfer eu plentyn'.</p>
<p>9.</p>	<p>O'r ymateb i'r canllawiau statudol hyd yma, a ydych chi'n credu y bydd y canllawiau'n adeiladu pontydd rhwng awdurdodau lleol ac addysgwyr yn y cartref?</p>	<p>Diben y canllawiau yw egluro gofynion presennol yn y gyfraith a helpu i sicrhau bod dull cyson ar draws yr holl awdurdodau lleol a sicrhau bod plant yn cael eu cefnogi i ddefnyddio'r gwasanaethau a'r budd-daliadau cyffredin sydd ar gael i blant a phobl ifanc mewn addysg prif ffrwd.</p> <p>Wrth i'r canllawiau gael eu rhoi ar waith, rydym yn cydnabod yr angen am ymgysylltu parhaus â rhanddeiliaid i sicrhau yr eir i'r afael ag unrhyw bryderon sy'n weddill.</p>
<p>10.</p>	<p>Ydych chi'n teimlo y bydd gorfodi cyfarfodydd yn rhoi hwb i gydberthnasau cadarnhaol?</p>	<p>Fel yr amlinellir yn yr ymateb i Gwestiwn 2, mae rhieni'n rhydd i wrthod cyfarfod â'r awdurdod lleol, fodd bynnag, mae'n amheus a all awdurdod lleol asesu addasrwydd addysg yn rhesymol heb weld y plentyn a chyfathrebu ag ef. Mater i'r awdurdod lleol unigol yw hyn. (Gweler adran 4.21 o'r canllawiau statudol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref).</p>
<p>11.</p>	<p>O ystyried bod y llawlyfr yn dweud na ddylai tiwtoriaid</p>	<p>Bydd gan awdurdodau lleol eu systemau a'u prosesau eu hunain ar gyfer</p>

	<p>gwrdd â phlant ar eu pen eu hunain, pa fesurau sydd ar waith i ddiogelu swyddogion awdurdodau lleol wrth gynnal cyfarfodydd, yn enwedig lle y gall cyfarfodydd fod yn cael eu cynnal am fod rhieni'n teimlo pwysau neu y bydd canlyniadau negyddol os na fyddant yn gwneud hynny, neu pan gall eu presenoldeb, cwestiynau neu'r straen a ddaw yn sgil canlyniadau i fethu eu "plesio" wneud i blant sydd ag ADY strancio, neu gael pwl treisgar o ymladd neu ffoi.</p>	<p>cyfarfod â theuluoedd a dysgwyr a fyddai'n diogelu'r swyddog o'r awdurdod lleol, y rhiant a'r dysgwr.</p> <p>Mae'r trefniadau ar gyfer cyfarfodydd â dysgwyr ag ADY wedi'u hegluro o dan ymateb 5.</p>
12.	<p>A allant gyfarfod â phlant heb eu cyfweld? Eu gwylio mewn gwrs, er enghraifft?</p>	<p>Mae Adran 2.26 o lawlyfr Llywodraeth Cymru ar gyfer addysgwyr o gartref yn amlinellu'r ffyrdd gwahanol y gallai rhieni ddarparu tystiolaeth. Dylai theuluoedd drafod darparu tystiolaeth gyda'u hawdurdod lleol.</p>
13.	<p>Pam mai Gorchymyn Mynychu'r Ysgol yw'r ymateb i bryderon addysgol ynghylch addysg yn y cartref pan fydd ysgolion yn cael help a chymorth i wella – onid gwasanaeth cymorth addysg yn y cartref fyddai'r opsiwn cyfatebol?</p>	<p>Disgwylir i'r awdurdod lleol wneud pob ymdrech resymol i roi help a/neu gymorth i'r teulu. Mae'r canllawiau'n egluro y dylai'r awdurdod lleol geisio cael y wybodaeth angenrheidiol ac ymgysylltu â'r teulu cyn rhoi Gorchymyn Mynychu'r Ysgol.</p> <p>Yn yr achos hwn, cynnig o gymorth yw hwn ac nid yw'r rhieni dan unrhyw rwymedigaeth i'w dderbyn.</p>
<p>Thema 3: Gwrthwynebu penderfyniadau a wneir gan yr awdurdod lleol</p>		
14.	<p>Mae awdurdodau lleol yn gwneud fel y mynnont. Maent yn creu eu hagenda eu hunain ac nid ydynt yn dilyn rheolau ac arferion gorau. Maent yn dweud celwydd, yn camgyfeirio ac yn camhysbysu. Pa ddiogelwch sydd i rieni mewn perthynas â hyn?</p>	<p>Annog arferion cyson rhwng pob awdurdod lleol yw un o nodau allweddol y canllawiau statudol newydd.</p> <p>Mae'r Pecyn Cymorth Ehangach yn egluro'r cyfrifoldebau statudol presennol ar awdurdodau lleol, sef: -</p> <ul style="list-style-type: none"> • rhaid i'r awdurdod lleol benderfynu a oes gan y plentyn ADY os caiff ei hysbysu y gall fod gan y plentyn ADY • sicrhau bod gwasanaethau cwnsela yn cael eu darparu i ddysgwyr Addysg Ddewisol yn y Cartref yn unol â'r cynnig sydd ar gael mewn

		<p>ysgolion</p> <ul style="list-style-type: none"> • darparu mynediad i gymorth i ieuenctid • darparu mynediad i gyngor gan Gyrfa Cymru <p>Fel yr amlinellir yn yr ymateb i gwestiwn 13, disgwylir i'r awdurdod lleol wneud pob ymdrech resymol i roi help a/neu gymorth i'r teulu. Gall hyn gynnwys rhoi gwybodaeth i'r rhieni am wasanaethau ataliol a, lle y bo'n briodol, rhoi cydsyniad rhieni i gael atgyfeiriad i'r gwasanaethau ataliol hynny sydd ar gael yn lleol.</p> <p>Os bydd gan rieni unrhyw bryderon, cânt eu hannog i drafod y rhain â'r awdurdod lleol ac os byddant yn anfodlon o hyd, gall y rhieni ddilyn proses gwyno'r awdurdod lleol.</p> <p>Gall y rhieni hefyd gyfeirio eu pryderon at swyddfa Comisiynydd Plant Cymru. Cysyllta – Comisiynydd Plant Cymru (www.complantcymru.org.uk)</p>
15.	Beth fydd yn digwydd pan fydd y rhiant a'r ALL yn anghytuno? Nid oes proses apelio na chraffu heblaw mynd drwy'r llysoedd.	<p>Fel arfer dda, caiff awdurdodau lleol eu cynghori i adolygu eu holl weithdrefnau a'u harferion yn rheolaidd, gan gynnwys y rheini sy'n gysylltiedig ag addysg yn y cartref. Dylai sefydliadau addysg yn y cartref a rheini sy'n addysgu yn y cartref a'u plant fod yn rhan o'r broses adolygu. Bydd adolygiadau effeithiol, ynghyd â dulliau o fynd i'r afael ag unrhyw gwynion, yn helpu i feithrin a chynnal partneriaeth fwy effeithiol.</p>

Thema 4: Cymwysterau / profiad / hyfforddiant swyddogion awdurdodau lleol

16.

	<p>Pa gymwysterau a fydd gan swyddogion penderfyniadau awdurdodau lleol? Pa anableddau a hyfforddiant iechyd meddwl a roddir i swyddogion Addysg Ddewisol yn y Cartref awdurdodau lleol? Pa athroniaethau y bydd swyddogion Addysg Ddewisol yn y Cartref awdurdodau lleol wedi'u haddysgu ynddynt?</p>	<p>Cyfrifoldeb awdurdodau lleol yw penodi swyddogion sydd â'r sgiliau a'r profiadau angenrheidiol i ymgymryd â'r rôl hon, ac i ddarparu hyfforddiant a datblygiad proffesiynol parhaus.</p> <p>Fodd bynnag, cafodd swyddogion awdurdodau lleol becyn hyfforddiant cyn rhoi canllawiau statudol newydd ar waith a oedd yn cynnwys ymwybyddiaeth o'r athroniaethau, yr arddulliau dysgu a'r dulliau gweithredu gwahanol sy'n gysylltiedig ag addysg yn y cartref. Mae deunyddiau hyfforddi wedi'u hatodi, fel y cyfeiriwyd atynt yn yr ateb i gwestiynau 17/18.</p>
<p>17.</p>	<p>A ellir rhannu deunyddiau hyfforddi swyddogion Addysg Ddewisol yn y Cartref â'r gymuned addysg yn y cartref?</p>	<p>Mae'r pynciau a gwmpesir a'r ffeiliau PowerPoint perthnasol wedi'u cynnwys fel atodiad gyda'r ddogfen hon.</p> <p>Cynhaliodd Llywodraeth Cymru ddwy seminar ar 28 Chwefror a 21 Mawrth 2023.</p>
<p>18.</p>	<p>A fyddai'r adran cystal â sicrhau bod yr amrywiaeth lawn o adnoddau a chynnwys a ddefnyddir wrth hyfforddi cyflogaion awdurdodau lleol ar gyfer Addysg Ddewisol yn y Cartref yn gwbl weledol i'r cyhoedd fel y gallwn werthuso pa mor ddefnyddiol neu briodol oeddent? Mae'n ymddangos y byddai hyn yn arbennig o bwysig wrth feithrin ymddiriedaeth a chyfathrebu gan nad oedd yn ymddangos bod unrhyw addysgwyr yn y cartref yn rhan o'r broses o ddatblygu'r hyfforddiant hwn.</p>	<p>Diben y seminarau hyn oedd hysbysu awdurdodau lleol yng Nghymru y caiff canllawiau Addysg Ddewisol yn y Cartref eu cyhoeddi cyn hir ac i hwyluso trafodaeth ynghylch y canllawiau, cyfrifoldebau awdurdodau lleol ac i godi ymwybyddiaeth o arferion gorau ledled Cymru wrth weithio gydag addysgwyr yn y cartref.</p> <p>Roedd y seminarau'n wirfoddol, a chymerodd pob awdurdod lleol yng Nghymru ran gyda rhai yn cyfrannu deunyddiau ac yn arwain elfennau o'r drafodaeth.</p> <p>Cynhaliwyd y cyfarfodydd wrth i'r canllawiau drafft gael eu cadarnhau i'w cyhoeddi. Ffocws y sesiynau hyn oedd cyfrifoldebau awdurdodau lleol fel yr amlinellwyd ac ni chafwyd cyfle i drafod y drafft.</p> <p>Gan gyfeirio'n benodol at y PowerPoint ar Sipsiwn, Roma a Theithwyr, rhoddodd un o swyddogion Llywodraeth Cymru gyflwyniad ar astudiaethau academaidd ar gymunedau Sipsiwn, Roma a Theithwyr ac addysg yn y</p>

		<p>cartref. Diben y cyflwyniad oedd tynnu sylw at y canlynol: -</p> <ul style="list-style-type: none"> • nad ffordd o fyw nomadaidd oedd sail y penderfyniad i addysgu yn y cartref bob amser • yr amrywiaeth o ran arferion yn yr awdurdodau lleol a ymatebodd yn Lloegr • yr angen i swyddogion Addysg Ddewisol yn y Cartref awdurdodau lleol gydgyssylltu â'r gwasanaeth lleol i deithwyr • bod argymhellion yr adroddiad hwn yn fwy eang o lawer na'r darpar ganllawiau ar Addysg Ddewisol yn y Cartref <p>Yn dilyn y cyflwyniad hwn, aeth un o swyddogion awdurdod lleol o'r gymuned Sipsiwn, Roma a Theithwyr sydd â phrofiad o addysgu yn y cartref ati i rannu ei brofiadau ac i roi cyngor i gydweithwyr wrth asesu addasrwydd addysgu yn y cartref a rhyngweithio â'r cymunedau hyn.</p>
18.	<p>Pa brofiad uniongyrchol o addysgu yn y cartref sydd gan <i>staff Llywodraeth Cymru</i>, sy'n eu galluogi i hyfforddi eraill?</p>	<p>Mae gweision sifil yn ddiuedd, ac nid safbwyntiau personol yw'r cynigion na'r polisiau. Mae gan staff Llywodraeth Cymru brofiad yn datblygu polisiau ac yn rhoi cyngor i weinidogion ar amrywiaeth o feysydd, wedi'u llywio gan unigolion sydd â diddordeb allweddol neu brofiad penodol.</p> <p>Mae'r swyddog o Lywodraeth Cymru a gynhaliodd yr hyfforddiant a roddwyd i staff awdurdodau lleol yn swyddog awdurdod lleol profiadol ar secondiad sydd â phrofiad o gefnogi teuluoedd sy'n addysgu yn y cartref ac sy'n ymwybodol o'r ffactorau a all gyfrannu at benderfyniad rhiant i addysgu yn y cartref.</p> <p>Cefnogwyd yr hyfforddiant gan swyddogion awdurdod lleol presennol sy'n gweithio yn y maes hwn drwy roi cyflwyniadau perthnasol gan gynnwys cymhwysiad cyffredinol y canllawiau statudol i gyflawni dyletswyddau statudol awdurdodau lleol, mewn meysydd penodol (e.e., dulliau athronyddol i addysgu addas ac effeithlon (yn unol â'r canllawiau), polisi</p>

		Sipsiwn, Roma a Theithwyr, ac ADY).
19.	Ai disgrisiwn swyddog penodol yw p'un a yw o'r farn bod tystiolaeth yn addas? Mae'n ymddangos bod awdurdodau lleol yn amrywio'n fawr rhwng pobl gefnogol ac empathetig i ddiwylliant o ddrwgdeimlad ac amheuaeth mewn awdurdod lleol arall.	Prif ddiben y canllawiau statudol yw hyrwyddo cysondeb ledled Cymru ac mae adrannau 4.1 i 4.18 o'r canllawiau'n rhoi arweiniad clir i swyddogion awdurdodau lleol.
Thema 5: Cyfrifoldebau / rolau awdurdodau lleol / Llywodraeth Cymru a gwerthusiad o'r canllawiau		
20.	Sut y gellir sicrhau cysondeb rhwng awdurdodau lleol? Rydym eisoes yn gweld nad yw hyn yn digwydd mewn sawl maes.	Roedd sicrhau cysondeb rhwng awdurdodau lleol yn un o'r ffactorau ysgogi allweddol ar gyfer cyflwyno canllawiau statudol. Fodd bynnag, awdurdodau lleol fydd yn gyfrifol am roi'r ddeddfwriaeth ar waith a sicrhau eu bod yn dilyn y canllawiau. Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i gadeirio'r Grŵp Llywio Cenedlaethol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref i hwyluso trafodaeth â swyddogion awdurdodau lleol mewn perthynas â'r broses o roi'r polisïau ar waith
21.	Cyn i ni orffen heddiw, a allwch gadarnhau: eich bod yn deall mai dyletswydd awdurdodau lleol yw adnabod plant sy'n colli addysg yn unig, ac mai cyfrifoldeb y rhieni yw penderfynu ar addasrwydd addysg. mai rôl awdurdodau lleol yw cefnogi, nid beirniadu, asesu a monitro. ac nad yw plant a addysgir gan y Wladwriaeth yn blentyn sy'n colli addysg am nad yw ei addysg yn addas. Cwestiynau tebyg a ddaeth i law dros e-bost y tu allan i'r sesiynau ymgysylltu: Yn y cyfarfodydd diweddar a gynhaliwyd gan Gomisiynydd Plant Cymru, honnodd Llywodraeth Cymru mai rôl awdurdodau lleol oedd penderfynu ar b'un a yw addysg plentyn yn addas, nid y rhieni. A fydech cystal â nodi'r sail gyfreithiol ar	Yr awdurdod addysg sydd â'r cyfrifoldeb cyfreithiol i benderfynu ar addasrwydd yr addysg, nid y rhiant. Mae'r sail gyfreithiol ar gyfer hyn wedi'i nodi'n fanylach o dan gwestiynau 5 a 6. Hyd nes bydd yr awdurdod lleol wedi cael sicrwydd bod plentyn a addysgir yn y cartref yn cael addysg addas, mae'n bosibl y bydd y plentyn wedi'i gwmpasu o dan ddyletswydd adran 436A a bydd canllawiau statudol Llywodraeth Cymru ar blant sy'n colli addysg yn gymwys (Canllawiau statudol i helpu i atal plant a phobl ifanc rhag colli addysg LLYW.CYMRU).

	gyfer honiad o'r fath os credir bod hyn yn wir, gan mai cyfrifoldeb rhieni, nid yr awdurdodau, yw addysg.	
22.	Pa fesurau y byddwch yn eu rhoi ar waith i sicrhau bod yr hyn rydych yn ei ddweud yma heddiw'n cael ei gyflawni gan awdurdodau lleol er mwyn sicrhau na fydd y sefyllfaoedd y sonnir amdanynt yma yn codi?	<p>Bydd gwerthusiad annibynnol o'r canllawiau statudol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref yn dechrau ym mis Mai 2024. Bydd y gwerthusiad yn adolygu'r effaith y mae'r canllawiau wedi'u cael wrth gefnogi awdurdodau lleol i gyflawni eu dyletswyddau statudol. Mae gan awdurdodau lleol a Llywodraeth Cymru grŵp llywio ar gyfer Addysg Ddewisol yn y Cartref, lle gellir trafod effaith polisiâu ac eir i'r afael ag unrhyw fater yn rheolaidd.</p> <p>Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i gadeirio'r Grŵp Llywio Cenedlaethol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref i hwyluso trafodaeth â swyddogion awdurdodau lleol mewn perthynas â'r broses o roi'r polisiâu ar waith.</p>
23.	A fyddwch yn sicrhau y caiff pob awdurdod lleol ei hysbysu NAD yw'r cyfarfodydd yn orfodol ac felly na ellir defnyddio'r ffaith y gwrthodwyd cyfarfod i roi Gorchymyn Mynychu'r Ysgol.	Mae Adran 4.21 o ganllawiau statudol Addysg Ddewisol yn y Cartref yn cydnabod y gall rhiant neu blentyn elfen Gillick wrthod cyfarfod â'r awdurdod lleol. Er bod rhieni'n rhydd i wrthod cyfarfod â'r awdurdod lleol, mae'n amheus a all awdurdod lleol asesu addasrwydd addysg yn rhesymol heb weld y plentyn a chyfathrebu ag ef. Mater i'r awdurdod lleol unigol yw'r penderfyniad hwn.
24.	Ond gwerthuso pryd? Nid wyf yn cofio os mai blwyddyn neu ddwy ydoedd, a gall teuluoedd deimlo eu bod yn cael eu herlid. Mae'n siŵr bod y rheini sy'n atgynhyrchu'r ysgol gartref yn llai pryderus, ond mewn sawl achos, bydd y rheini nad ydynt yn gwneud hynny yn rhy ofnus i fynd i'r cyfarfodydd hyn.	
Thema 6: Gweithio mewn partneriaeth		
25.	Sut mae awdurdodau lleol yn gweithio'n benodol gyda sefydliadau ieuchyd a sefydliadau eraill sy'n arbenigo mewn cefnogi teuluoedd sy'n wynebu amrywiaeth o heriau o ganlyniad i "gyflyrau" y gallant fod wedi neu heb gael diagnosis ar eu cyfer. Yr hyn rwy'n ei feddwl	Bydd rhiant neu warcheidwad sy'n dewis addysgu yn y cartref yn eithrio o ddarpariaeth addysg y wladwriaeth. Fodd bynnag, nid yw hyn yn golygu ei fod yn eithrio o wasanaethau ieuchyd y wladwriaeth. Mae gan blant a addysgir yn y cartref hawl i fanteisio ar wasanaethau ieuchyd a gynigir drwy ysgolion fel arfer.

<p>yw nifer y teuluoedd sy'n rhieni i blant niwro amrywiol neu sydd ag anghenion iechyd meddwl, a fyddai'n mynd yn bryderus iawn oherwydd natur y cyfarfod er enghraifft. Sut mae awdurdodau lleol yn paratoi eu hunain i feithrin y ddealltwriaeth hon? Mae hon yn her i ysgolion ynghyd â pham y mae nifer o deuluoedd yn dewis tynnu eu plant allan. Sut y bydd awdurdodau lleol yn paratoi eu hunain i feithrin dealltwriaeth mor arbenigol? Rwyf wedi bod yn rheolwr gyda Darpariaeth yr Awdurdod Lleol o Gymorth Teuluol a Lles Addysg ac rwyf bellach yn gweithio'n breifat fel therapydd gyda nifer o deuluoedd y mae anhyblygrwydd systemau wedi effeithio arnynt oherwydd eu bod yn achosi gorbryder difrifol sy'n niweidiol i blant a rhieni/gofalwyr.</p>	<p>Mae cwnsela ar gyfer dysgwyr a addysgir yn y cartref ar gael ar-lein gyda'r ddarpariaeth ar gyfer plant sy'n mynd i'r ysgol. Cytunwyd ar hyn ac mae wedi'i gynnwys yn ein Pecyn Cymorth Ehangach.</p> <p>Lle mae gan ddysgwyr anghenion a nodir, disgwylir y bydd swyddogion addysg yn y cartref yn gweithio'n agos gydag adrannau eraill yn yr awdurdod lleol, fel y gwasanaeth lles addysg, anghenion dysgu ychwanegol i gefnogi plant a addysgir yn y cartref a disgwylir y bydd awdurdodau lleol yn gwneud pob ymdrech resymol i roi help/cefnogaeth i'r teulu. Yn aml, gall hyn gynnwys gweithio gyda gwasanaethau eraill awdurdodau lleol a chyfeirio teuluoedd at asiantaethau priodol.</p>
---	---

<p>Thema 7: Tystiolaeth o addysg addas</p>	
<p>26. Pa fath o dystiolaeth yr hoffai awdurdodau lleol ei gweld?</p>	<p>Cyfeirir at enghreifftiau o dystiolaeth yn y Llawlyfr yn adrannau 2.25 a 2.26, sef:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anfon gwybodaeth drwy e-bost fel atodiad • bod eich plentyn yn dangos rhywfaint o'i waith neu'n sôn am yr hyn mae'n ei ddysgu • gwaith gwreiddiol • llungopiau o waith ysgrifenedig • ffotograffau • gwaith celf • llyfrau lloffion • cyflawniadau cerddorol ac ym maes chwaraeon (tystysgrifau) • dyddiadur digwyddiadau • recordiadau ar gryno ddisg

		<ul style="list-style-type: none"> • defnyddio'r cyfryngau digidol • gwefannau a grëwyd gan eich teulu, neu wefannau y mae eich teulu wedi cyfrannu atynt • adroddiad ysgrifenedig
27.	A allwch amlinellu sut beth yr hoffech i “flwyddyn ysgol nodweddiadol” fod o ran y gydberthynas/cyfathrebu rhwng teulu a swyddogion awdurdodau lleol/Addysg Ddewisol yn y Cartref?	<p>Mae'r canllawiau'n glir y dylid cynnal cyfarfod rhwng y teulu a'r awdurdod lleol o leiaf unwaith y flwyddyn er mwyn sicrhau y cynhelir addasrwydd yr addysg ac yr ystyrir bod y plentyn yn gwneud cynnydd addas.</p> <p>Fodd bynnag, dylai amllder y cyfarfodydd â theuluoedd a addysgir yn y cartref fod yn gymesur ac yn seiliedig ar amgylchiadau unigol pob plentyn.</p> <p>Os oes gan yr awdurdod lleol bryderon ynghylch addasrwydd yr addysg, bydd angen iddo ystyried a yw am weld y teulu'n amlach er mwyn cael sicrwydd bod y plentyn yn cael addysg addas.</p> <p>Gall fod angen i'r awdurdod lleol gysylltu â phartneriaid perthnasol eraill i'r awdurdod lleol yn dibynnu ar amgylchiadau'r plentyn wrth benderfynu ar amllder cyfarfodydd â'r teulu.</p> <p>Heblaw am hyn, byddem yn disgwyl i awdurdodau lleol gyfathrebu'n aml â theuluoedd er mwyn rhannu gwybodaeth, eu cyfeirio at wasanaethau ac ymateb i unrhyw ymholiadau y gall fod gan deuluoedd.</p>
28.	Sut y gall awdurdodau lleol werthuso “tystiolaeth” mor amrywiol ac eang? Mae'n ymddangos fel tasg amhosibl heb roi meini prawf ar waith, ac nid ydym am wneud hynny, ond yna mae'n dibynnu ar sail unigol.	<p>Awdurdodau lleol sydd i benderfynu, o'r wybodaeth a gyflwynir gan rieni, a yw gwybodaeth addas ac effeithiol yn cael ei darparu ac mae'r canllawiau statudol yn eu cefnogi i wneud hynny. Mae'r llawlyfr Addysg Ddewisol yn y Cartref yn rhoi enghreifftiau o sut i ddangos dystiolaeth o ddarpariaeth addysgol foddhaol, er mwyn helpu i sicrhau mwy o gysondeb rhwng awdurdodau lleol. Ceir rhagor o fanylion yng nghwestiwn 26.</p>
29.	Pwy sy'n penderfynu ar lefel y rhifedd, llythrennedd, iaith.	<p>Fel yr amlinellir yn adran 3.9 o'r llawlyfr Addysg Ddewisol yn y Cartref, dylai addysg addas roi profiad ieithyddol, mathemategol, gwyddonol,</p>

		<p>technolegol, dynol a chymdeithasol, corfforol ac esthetig a chreadigol i blant; ynghyd â phrofiad o siarad a gwranddo, a sgiliau llythrennedd, rhifedd a digidol.</p> <p>Ni waeth pa ddull a gymerir i ddarparu addysg addas, mae'n bwysig i awdurdodau lleol ystyried a yw'r dull yn addas i anghenion y plentyn unigol sy'n golygu addysg effeithlon sy'n addas i oedran, gallu a dawn y plentyn ac unrhyw AAA/ADY y gall fod gan y plentyn. Fodd bynnag, ni chaiff hyn ei ddiffinio yn ôl nifer yr oriau na safon benodol heblaw nodi bod yn rhaid i'r ddarpariaeth gyfateb i allu cyffredinol y plentyn (gan gynnwys unrhyw AAA/ADY y gall fod ganddo) a galluogi'r plentyn i feithrin: sgiliau gwranddo a siarad, sgiliau darllen sy'n cynnwys geirfa a darllen a deall; a sgiliau ysgrifennu sy'n cynnwys gramadeg, atalnodi a sillafu. Swyddogion awdurdodau lleol sy'n gyfrifol am asesu addasrwydd y ddarpariaeth hon ar y cyd ag elfennau eraill o addysg y plentyn.</p>
<p>Thema 8: Cymorth i deuluoedd sy'n addysgu yn y cartref / cyllid i awdurdodau lleol</p>		
<p>30.</p>	<p>O ran cymorth, beth sydd ar gael a ble y gallaf fynd i'w gael? Mae fy mab yn cael ei addysgu yn y cartref o ganlyniad i frwydr hir llawn straen â'r ysgol / CAHMS / swyddog addysg a chafodd ei gynghori i gael ei addysgu yn y cartref oherwydd ffobia o'r ysgol.</p>	<p>Lle y nodwyd bod teulu'n addysgu yn y cartref, gall yr awdurdod lleol sicrhau bod cymorth a chyngor ar gael pan fydd hynny'n briodol, os bydd y teulu'n dymuno. Dylai teuluoedd drafod unrhyw geisiadau am gymorth â'r swyddog Addysg Ddewisol yn y Cartref yn yr awdurdod lleol yn y lle cyntaf.</p>
<p>31.</p>	<p>A ellir cynnig cymorth yn effeithiol drwy'r un bobl sydd hefyd yn barnu'r ddarpariaeth? Cymharwch hyn â'r gwahaniaeth rhwng cynghorwyr gwella ysgolion a dyfarniadau Estyn ar gyfer ysgolion.</p>	<p>Mae'n debygol mai swyddogion Addysg Ddewisol yn y Cartref yw'r unigolion sydd â'r gydberthynas agosaf â'r teulu ac, felly, byddent mewn sefyllfa well i ystyried yr addysg a ddarperir yn gyfannol a thros amser.</p>
<p>32.</p>	<p>Faint o gynigion o bethau fel CADW a chwmsela oedd ar gael beth bynnag cyn y canllawiau hyn? Os felly, pam y mae'r canllawiau'n portreadu'r rhain fel ffyrdd newydd o "gefnogi"?</p>	<p>Er bod sawl agwedd ar y Pecyn Cymorth Ehangach eisoes ar gael, nid oeddent ar gael yn gyson i bob dysgwr.</p> <p>Drwy gyfeirio at y rhain yn y canllawiau statudol yn sicrhau gwell cysondeb</p>

33.	Adnoddau sydd eisoes ar gael i ni yw'r hyn a ddarperir yn y pecyn cymorth yn bennaf. Rydym yn gallu manteisio ar Gyrfa Cymru a llyfrgelloedd eisoes ond rydym yn cael trafferth defnyddio canolfannau arholiadau. Pam rydych yn rhestru mynediad i adnoddau sydd eisoes ar gael i ni?	o'r cynnig sydd ar gael i ddysgwyr a'u teuluoedd.
34.	A fydd cyllid gwell ar gyfer timau AALI lleol? Mae ein tîm ni dan bwysau mawr ac yn brin o adnoddau, sy'n golygu na all ddarparu'r cymorth y gall fod yn ofynnol i'w roi i deuluoedd sy'n addysgu yn y cartref.	<p>Cyfrifoldeb yr awdurdodau lleol yw sicrhau bod digon o adnoddau ar gael i'w galluogi i gyflawni eu dyletswyddau statudol.</p> <p>Fodd bynnag, er mwyn cefnogi'r broses o roi'r canllawiau ar Addysg Ddewisol yn y Cartref ar waith, mae Llywodraeth Cymru wedi rhoi cyllid ychwanegol i awdurdodau lleol dros gyfnod o dair blynedd i'w cefnogi i gyflawni eu dyletswyddau mewn perthynas ag addysg yn y cartref.</p>
35.	Mae Llywodraeth Cymru wedi derbyn argymhellion sy'n gysylltiedig â diogelu wrth gyhoeddi'r canllawiau hyn ond mae wedi anwybyddu argymhellion ariannol eraill sydd wedi'u cynnwys yn yr un adroddiadau. Yn aml, bydd Jeremy Miles yn awgrymu bod addysgwyr yn y cartref yn cael pecyn cymorth sy'n cyfateb i 1.7 miliwn o bunnoedd. Mae hyn yn gamarweiniol am ei fod wedi cadarnhau mewn ateb i gwestiwn ysgrifenedig bod 1.1 miliwn i awdurdodau lleol gyflawni eu dyletswyddau a bod y 600 mil sy'n weddill yn cael ei rannu rhwng teuluoedd sy'n addysgu yn y cartref ledled Cymru gyfan. Mae hyn yn cyfateb i tua £120 y teulu, tua £3 yr wythnos pan fydd yn seiliedig ar flwyddyn academiaidd o 38 wythnos, sy'n llai o lawer na chost prydau ysgol ar gyfer un plentyn am un wythnos. Pam nad yw Llywodraeth Cymru wedi derbyn yr argymhelliad o gymorth ariannol cyfartal i blant a addysgir yn y cartref a phlant a addysgir gan y wladwriaeth?	<p>Rhaid i rieni sy'n dewis addysgu eu plant yn y cartref fod yn barod i gymryd cyfrifoldeb ariannol llawn dros addysg eu plant. Fodd bynnag, caiff awdurdodau lleol eu hannog i ddarparu cymorth pan fydd adnoddau'n caniatáu.</p> <p>Mae'r cyllid a ddarperir gan Lywodraeth Cymru i awdurdodau lleol i gefnogi teuluoedd sy'n addysgu yn y cartref yn unigryw yn y DU.</p>

Thema 9: Tystiolaeth ynghylch addysg yn y cartref		
36.	Mae addysg yn y cartref wedi bod yn gyfreithlon yn y DU ers 50 mlynedd. Pam nad oes astudiaeth erioed wedi'i chomisiynu i addysg yn y cartref?	Bydd Llywodraeth Cymru yn ystyried y pwynt hwn. Nododd y Gweinidog ei fwriad i werthuso canllawiau statudol a bydd gwerthusiad a gomisiynwyd yn dechrau yn nhymor yr haf 2024 a fydd yn neilltuo amser i'r canllawiau hyn gael eu rhoi ar waith gan awdurdodau lleol.
37.	Beth yw'r dystiolaeth i gefnogi'r cynigion h.y. pam ei gwneud yn ddeddfwriaeth nid yn gyngor?	Mae'r broses hon o ddatblygu canllawiau statudol yn ymateb uniongyrchol i bryderon a godwyd yn flaenorol gan Gomisiynydd Plant Cymru a'r Bwrdd Diogelu Annibynnol Cenedlaethol, y mae Llywodraeth Cymru wedi galw ar y ddau i wella eu canllawiau ar Addysg Ddewisol yn y Cartref.
Thema 10: ADY		
38.	Beth yw sefyllfa riant os nad yw am i'r awdurdod lleol labelu ei blentyn ag ADY? A ellir trafod label ADY?	<p>Mae'r un dyletswyddau'n gymwys i awdurdodau lleol mewn perthynas â phlant sydd ag ADY ni waeth sut maent yn derbyn eu haddysg. Mae adran 2.13 o'r canllawiau statudol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref yn nodi "Pan gaiff ei ddwyn i sylw awdurdod lleol neu pan fo'n ymddangos fel arall i awdurdod lleol y gallai plentyn y mae'n gyfrifol amdano ac sy'n derbyn addysg yn y cartref (ac eithrio plentyn sy'n derbyn gofal), fod ag ADY, rhaid i'r awdurdod lleol benderfynu a oes gan y plentyn ADY ai peidio ac, os yw'n penderfynu bod gan y plentyn ADY, rhaid iddo lunio a chynnal CDU a sicrhau'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol (DDdY) a ddisgrifir yn y cynllun hwnnw".</p> <p>Gall plant, eu rhieni a phobl ifanc herio penderfyniadau a wneir gan ysgol, UCD, awdurdod lleol neu goleg ynghylch ADY os bydd yn anghytuno â nhw. Mae hyn yn cynnwys penderfyniadau ynghylch a oes gan blentyn neu berson ifanc ADY. Ceir rhagor o wybodaeth am herio penderfyniadau am ADY a wneir gan awdurdodau lleol yn Canllaw i rieni am hawliau o dan y system anghenion dysgu ychwanegol (ADY) [HTML] LLYW.CYMRU.</p>

--	--	--

Thema 11: Arholiadau		
39	A fydd yr hysbyseb am swyddog cymorth arholiadau yn cael ei chyhoeddi ar wefanau awdurdodau lleol?	Mater i awdurdodau lleol unigol yw hyn. Byddem yn awgrymu y dylai teuluoedd sy'n addysgu yn y cartref gysylltu â'u swyddog Addysg Ddewisol yn y Cartref lleol i gael cyngor. Mae Adran 6.14 o'r canllawiau statudol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref yn nodi mai "Cyfrifoldeb yr addysgwyr yn y cartref fydd cysylltu â'r awdurdod lleol a holi ynghylch y ffordd benodol iawn y byddant yn ymdrin ag ymgeiswyr preifat."
40	Mae'r ddarpariaeth arholiadau yn ein hardal ni o Gymru yn brin iawn. Nid yw bwrdd CBAC ar gael i addysgwyr yn y cartref. Hefyd, ni all addysgwyr yn y cartref sefyll arholiadau CBAC oherwydd yr elfen gwaith cwrs. Mae hyn hefyd yn debygol o waethygu gyda'r diwygiadau sydd dan ystyriaeth i arholiadau CBAC, gyda phob arholiad heblaw Mathemateg yn debygol o gynnwys elfennau Asesiad Diarholiad sylweddol. Mae'r trefniadau mynediad i ymgeiswyr nad ydynt wedi'u lleoli mewn ysgol yn faes pwysig arall y mae angen ei gefnogi er mwyn sicrhau mynediad teg i arholiadau.	
41.	Mae'r ddeddfwriaeth yn nodi y darperir cyfleoedd cyfartal a chymorth ymarferol i addysgwyr yn y cartref. Eto, ers i Lywodraeth Cymru gael ei chynnwys, mae'r ddarpariaeth canolfannau arholiadau wedi gwaethygu'n fawr. Pam?	
42.	Byddai o gymorth mawr pe na fyddai mynediad i ganolfannau arholiadau wedi'i gyfyngu i un bwrdd	

	<p>arholi. Er enghraifft, efallai y byddwn yn dilyn TGAU Rhyngwladol oherwydd gofynion gwaith cwrs, neu'n defnyddio byrddau arholi yn Lloegr am ein bod yn cael tiwtora ar-lein. Rwy'n gwerthfawrogi bod awdurdodau lleol yn wynebu pwysau mawr, ond byddai'r manteision i rieni a phlant yn anferth yn fy marn i, o gymharu â'r gost i awdurdodau lleol.</p>	<p>Mae Llywodraeth Cymru wedi gweithio gydag awdurdodau lleol i alluogi teuluoedd sy'n addysgu yn y cartref i gael mynediad i arholiadau CBAC mewn canolfan arholiadau a nodir.</p> <p>Mae pob awdurdod lleol wedi cytuno i dderbyn ymgeiswyr annibynnol o deuluoedd a addysgir yn y cartref mewn canolfan arholiadau a nodir.</p> <p>Dylid annog colegau addysg bellach hefyd i agor eu cyfleusterau i blant a addysgir yn y cartref ar gyfer arholiadau.</p>
<p>43.</p>	<p>Siawns mai'r ysgolion sy'n dewis, nid yr awdurdodau lleol? Mae ysgolion annibynnol wedi mynd yn gyndyn o dderbyn pobl ifanc a addysgir yn y cartref ar gyfer arholiadau am fod y galw'n uchel ac na allant gwmpasu gofynion AAA.</p>	<p>Lle y bo'n bosibl, dylai awdurdodau lleol gyfeirio teuluoedd sy'n addysgu yn y cartref at ysgolion a chanolfannau a fydd yn gadael i fyfyrwyr allanol sefyll arholiadau. Caiff swyddogion addysg yn y cartref eu hannog i weithio gyda darparwyr canolfannau arholiadau a nodir yn eu hawdurdod lleol i groesawu plant a addysgir yn y cartref pan fo hynny'n bosibl.</p> <p>Cyfrifoldeb yr addysgwr yn y cartref fydd cysylltu â'r awdurdod lleol a holi ynghylch y ffordd benodol iawn y byddant yn ymdrin ag ymgeiswyr preifat.</p>
<p>44.</p>	<p>A gaiff costau'r arholiadau eu cwmpasu, neu dim ond darpariaeth canolfan leol?</p>	<p>Mater i'r awdurdodau lleol yw hyn.</p>
<p>45.</p>	<p>A allwn drafod materion sy'n ymwneud ag arholiadau gyda chi ymhellach am fod materion y mae angen eu hegluro na ellir eu hateb heddiw?</p>	<p>Os oes rhagor o ymholiadau mewn perthynas â'r canllawiau statudol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref ac arholiadau nad yw'r ymatebion i'r cwestiynau yn yr adran hon wedi'u hegluro, yna gall unigolion gysylltu â Llywodraeth Cymru yn:</p> <p>ElectiveHomeEducation@gov.wales.</p> <p>Awdurdodau lleol sydd yn y sefyllfa orau i ateb cwestiynau mewn perthynas â mynediad i ganolfannau arholiadau. Cysylltwch â'ch Swyddog Addysg Ddewisol yn y Cartref am ragor o wybodaeth.</p>

Thema 12: Mwy o fewnbwn ac ymgysylltiad		
46.	Yn y dyfodol, sut y bydd Llywodraeth Cymru'n parhau'r ddeialog â'r gymuned?	Mae Llywodraeth Cymru'n ymrwymedig i ymgysylltu â phob rhanddeiliad wrth i ni roi'r canllawiau statudol ar waith. Rydym wrthi'n ystyried beth yw'r ffordd orau o hwyluso rhagor o ymgysylltu a thrafod â phob rhanddeiliad, gan gynnwys y gymuned sy'n addysgu yn y cartref.
47.	Ymatebodd y gymuned i ymgynghoriadau ar addysg yn y cartref ac mae wedi ceisio ymgysylltu â Llywodraeth Cymru dro ar ôl tro. A fydd unrhyw beth a gaiff ei drafod yn y cyfarfodydd hyn yn gwneud gwahaniaeth i'r ffordd y bydd yr adran addysg yn gweithio gyda'r gymuned yn y dyfodol?	
48.	A all y gymuned roi mewnbwn i'r llawlyfr? Mae llawer o wallau, gwybodaeth sydd wedi dyddio ac ati, a byddai'n werth cael llawlyfr sy'n berthnasol.	Byddai Llywodraeth Cymru'n croesawu adborth adeiladol ar y llawlyfr i sicrhau y gallwn adeiladu ar yr adnodd hwn a'i wneud mor ddefnyddiol a pherthnasol â phosibl i bob aelod o'r gymuned sy'n addysgu yn y cartref. Mae'r ffyrdd y gallwn hwyluso hyn wrthi'n cael eu hystyried, fel rhan o ymgysylltu ehangach a pharhaus. Os oes agweddau penodol ar y llawlyfr yr ystyrir eu bod yn anghywir, yna gellir rhannu'r adborth hwn â'r tîm ar ElectiveHomeEducation@gov.wales , fel y gallwn eu hunioni cyn gynted â phosibl.

Thema 13: Llais addysgwyr yn y cartref		
49.	A oes cynrychiolaeth o addysgwyr yn y cartref ar grwpiau llywio awdurdodau lleol? A ellid ystyried hyn ar sail reolaidd?	Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw gynrychiolaeth o addysgwyr yn y cartref ar grŵp llywio cenedlaethol Llywodraeth Cymru ar Addysg Ddewisol yn y Cartref am mai diben y grŵp hwn yw sicrhau mwy o gysondeb wrth roi'r canllawiau statudol ar waith.

		<p>Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i gadeirio'r Grŵp Llywio Cenedlaethol ar Addysg Ddewisol yn y Cartref i hwyluso trafodaeth â swyddogion awdurdodau lleol mewn perthynas â'r broses o roi'r polisiau ar waith</p> <p>Fel yr amlinellwyd yn yr ymateb i gwestiwn 46, rydym wrthi'n ystyried y ffordd orau o hwyluso mewnbyn ac ymgysylltiad parhaus gan y gymuned addysgu yn y cartref.</p>
50.	A ydych chi'n ystyried bod y canllawiau newydd hyn wedi'u llunio'n llwyr ar y cyd ag addysgwyr yn y cartref? A oes addysgwyr yn y cartref wedi cael eu cynnwys ar bob cam?	Cynhaliwyd ymgynghoriad llawn ar y canllawiau statudol yn ystod 2019, a oedd yn cynnwys cyfleoedd i ymgysylltu wyneb yn wyneb. Ystyriodd Llywodraeth Cymru ymatebion a safbwyntiau pob rhanddeiliad cyn cadarnhau'r canllawiau, fodd bynnag, cafodd pob safbwynt ei gydbwysu yn erbyn prif nod polisi'r canllawiau statudol i gefnogi awdurdodau lleol i sicrhau bod pob plentyn yn cael addysg addas ac effeithlon.

Thema 14: Llais plant a phobl ifanc

51.	Beth am sicrhau bod lleisiau pobl ifanc yn cael eu clywed gan y bobl sy'n gwneud penderfyniadau?	Roedd ymgynghoriad 2019 yn cynnwys fersiwn Person Ifanc o'r Canllawiau a'r Llawlyfr. Hefyd, hwylusodd Llywodraeth Cymru sesiynau ymgysylltu wyneb yn wyneb, a roddodd gyfle i blant a phobl ifanc rannu eu safbwyntiau.
52.	Pa mor aml y gofynnir i blant yn yr ysgol 'A fyddai'n well gennych chi gael eich addysgu yn y cartref?' Nid yw'r cwestiwn hwn byth yn cael ei ofyn. Nid ysgol yw addysg yn y cartref. Caiff ysgolion eu harolygu fel gwasanaethau a gomisiynir gan y Llywodraeth sy'n atebol i'w cyllidwyr (y Llywodraeth) a defnyddwyr eu gwasanaethau (rhieni).	A oes cyfleoedd sylweddol i bob plentyn mewn ysgolion a gynhelir i leisio ei farn; mae hyn wedi'i ymgorffori'n sylweddol o fewn system ysgolion. Mae hyn yn cynnwys Cynghorau Ysgolion, sydd wedi'u hategu gan reoliadau. Hefyd, mae Mesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol hyrwyddo a hwyluso cyfranogiad gan blant a phobl ifanc mewn penderfyniadau a allai effeithio arnynt, gan gynnwys yn yr ysgol. Mae llais y dysgwr hefyd wedi'i ymgorffori yn y Cwricwlwm newydd i Gymru a Chenhadaeth Genedlaethol Llywodraeth Cymru. Fel rhan o'u phrosesau

	<p>Gofynnwyd y cwestiynau tebyg canlynol mewn ymateb:</p> <p>A yw'r awdurdod lleol yn gwrandao ar bryderon pob plentyn ysgol unigol? Nac ydi siŵr; felly pam mynnu bod yr awdurdod lleol yn cyfweld â'n plant? Gofynnwyd y cwestiwn sawl gwaith gan sawl teulu sy'n addysgu yn y cartref ac ni chawsom ymateb digon da, os o gwbl.</p> <p>A allaf ofyn i'r Gweinidog Addysg a yw'n bwriadu gwneud hyn ym mhob ysgol yng Nghymru hefyd? A fydd yn holi pob plentyn yng Nghymru am ei addysg gan gynnwys y rheini sy'n mynd i'r ysgol?</p>	<p>arolygu statudol, bydd Estyn hefyd yn casglu safbwyntiau disgyblion drwy holiadur cyn arolygu ysgolion a gall siarad â disgyblion, adolygu gwaith ac arsylwi ar wersi.</p> <p>Bydd gweld plant a addysgir yn y cartref a chyfathrebu â nhw yn sicrhau dull o sicrhau bod lleisiau plant a addysgir yn y cartref yn cael eu clywed. Ceir eglurhad ar weld y plentyn yn yr ymatebion i gwestiynau 2, 3 a 5.</p>
53.	<p>O ran bod cynghorau ysgolion yn cael eu defnyddio i brofi bod safbwyntiau'r plant yn cael eu clywed, nid yw hyn yn casglu barn pob un plentyn ar yr addysg a ddarperir iddo. Felly a allwn gael cyngor o blant a addysgir yn y cartref yn hytrach na phob plentyn er mwyn cyd-fynd ag ysgolion?</p>	<p>Fel yr amlinellwyd yn yr ymateb i gwestiwn 46, rydym wrthi'n ystyried y ffordd orau o hwyluso mewnbyn ac ymgysylltiad parhaus gan y gymuned addysgu yn y cartref. Bydd hyn yn cynnwys ystyried sut i gael safbwyntiau plant a addysgir yn y cartref.</p>
54.	<p>Rwy'n gwybod am blant sy'n anhapus yn yr ysgol ac a fyddai'n hoffi cael eu haddysgu yn y cartref. A fyddwch yn cynnig gwasanaethau cyfryngu i'r teuluoedd hynny i'w helpu i ddarparu addysg yn y cartref?</p>	<p>Er bod rhieni'n rhydd i ddewis a ydynt am addysgu eu plentyn yn y cartref ai peidio, mae'n bwysig bod penderfyniad y rhiant i addysgu yn y cartref yn ddewis cadarnhaol ac nad yw o ganlyniad i fethiannau canfyddedig yn system yr ysgol, na phrofiadau negyddol ag ysgol benodol. Byddem bob amser yn annog teuluoedd i weithio gyda'u hysgol a'u hawdurdod lleol i ddatrys unrhyw faterion, er mwyn sicrhau y gellir rhoi cymorth priodol ar waith i'r plant.</p>
<p>Thema 15: CCUHP</p>		
55.	<p>Pam na chaiff erthyglau 5, 14, 16 a 18 o'r CCUHP eu cynnwys yn y canllawiau? Mae'r erthyglau hyn yn</p>	<p>Mae hawliau plant wedi'u cynnwys yng nghyfraith Cymru o dan 'Hawliau Plant a Phobl Ifanc (Cymru)'</p>

	<p>cyfeirio at bartïon gwladwriaethau yn parchu rhieni, parchu preifatrwydd ac mae Erthygl 18 yn nodi mai rhieni sy'n bennaf cyfrifol am fagu'r plentyn a'i ddatblygiad. Sut mae'r canllawiau'n cyd-fynd â'r erthyglau hyn?</p>	<p>Er bod Llywodraeth Cymru'n rhoi ystyriaeth ddyledus i bob gofyniad, mae pedair egwyddor gyffredinol yn y CCUHP, gan gynnwys Erthygl 12 (parch i safbwyntiau plant).</p> <p>Mae'r Mesur yn rhoi dyletswydd ar Lywodraeth Cymru i roi sylw priodol i bob erthygl yn y CCUHP, gan eu cydbwysu yn erbyn yr holl ffactorau perthnasol eraill.</p>
<p>56.</p>	<p>Mae hawliau dynol y plentyn wedi'u dyfynnu yn neddfwriaeth Cymru. A gaiff hawl fy mhentyn i beidio â mynd i gyfarfod ac i beidio â chydymffurfio â Gorchymyn Mynychu'r Ysgol eu parchu?</p>	<p>Ceir eglurhad ar weld y plentyn yn yr ymatebion i gwestiynau 2, 3 a 5.</p>
<p>Thema 16: Aseidiadau effaith</p>		
<p>57.</p>	<p>Pam na chafodd asesiad effaith reoleiddiol, asesiad o'r effaith ar ddiogelu data neu asesiad o'r effaith ar hawliau plant cyfredol eu cyhoeddi cyn i'r canllawiau gael eu rhyddhau? Addawodd Kirsty Williams yr aseidiadau hyn i'r gymuned mewn datganiad ysgrifenedig.</p>	<p>Cynhaliwyd asesiad effaith integredig, sy'n cynnwys asesiad o'r effaith ar hawliau plant, ar y canllawiau statudol, a gellir ei weld <u>yma</u>. Mae'r Datganiad Ysgrifenedig a gyhoeddwyd o dan y llywodraeth flaenorol yn cyfeirio at y prosesau a'r aseidiadau a fyddai'n cael eu cynnal cyn i'r rheoliadau cronfa ddata gael eu rhoi ar waith. Oherwydd y bydd angen rheoliadau data ar y cronfeydd data, mae asesiad effaith rheoliadol ac asesiad o'r effaith ar ddiogelu data wrthi'n cael eu datblygu ochr yn ochr â'r gwaith polisi hwnnw. Mae'r datganiad y cyfeirir ato yn y cwestiwn wedi'i gynnwys yn y ddolen ganlynol:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="909 1043 2051 1155">1. <u>Datganiad Ysgrifenedig: Rheoliadau Cronfa Ddata Addysg Deddf Plant 2004 (Cymru) 2020 a Rheoliadau Addysg (Gwybodaeth am Blant mewn Ysgolion Annibynnol) (Cymru) 2020 (11 Rhagfyr 2019 LLYW.CYMRU</u>